

HORVÁTH VIOLA

*Veszprém megyei népművészeti alkotó- és tájház
Magyarpolány*

Veszprém megye közgyűlése 1998-ban fogadta el azt a kulturális koncepcióját, melyben megfogalmazta „saját ingatlan megszerzésével alkotó műhely létrehozását”, melynek feladata a történelmi hagyományok szellemében állandó művésztelep működtetése. A közgyűlés 1999-ben hagyta jóvá a magyarpolányi műemléki védettségű parasztház felújítását, bővítését a Veszprém Megyei Közművelődési Intézet szakmai feladataként.

A Veszprém megye szívében, a Bakony lábainál elterülő festői szépségű falu a 8-as sz. főútról közelíthető meg. Erdők fogják közre az 1300 lelkes sváb települést, s az utolsó pillanatig elrejtik azokat a műemléki értékeket, amelyek megőrzéséért és ápolásáért Európa Nostra díjjal tüntették ki a közösséget.

A régi faluszerkezetet felidéző, a Nemzeti Örökség részeként számon tartott Petőfi utcában 43 országos védettségű bakonyi parasztház található, s további 40 helyi védelmet élvez. A műemlék utcát a régi építkezésre jellemző boltozatos tornácú, mellvédes, oszlopos kőházak alkotják. A Kálvária adja a természetes színteret a Pünkösdi alkalmával bemutásra kerülő Polányi Passiónak.

A Veszprém Megyei Közművelődési Intézet szakemberek bevonásával állította össze a Megyei Alkotóház hasznosítási tervét, melynek célja az elszórtan működő tájházak mellett *egy multifunkcionális központ kialakítása és működtetése*.

2003 júniusában ünnepélyes keretek között került átadásra a felújított és kibővített műemlékház, a Veszprém Megyei Közművelődési Intézet képző- és továbbképző bázisa, a Kézműves iskola nyári táborainak helyszíne. Az épületegyüttesben a paraszti élet emlékeit bemutató állandó kiállítás mellett a Kézműves Galériában évente megrendezésre kerülnek a Közép-Dunántúli Régió kézművesei, népi iparművészei és a határon túli magyar alkotók időszakos kiállításai.

Mesterségbemutató: Pappné Rácz Ildikó, népi iparművész, Magyarpolány, Tájház
Fotó: Oláh Gergely

A felszerelt műhelyekben a mesterek vezetésével kovács, fazekas, bőrös, szövő, kosárfonó szakmákkal ismerkedhetnek meg az érdeklődők. A fafaragó szín és a pajtaszínház tovább bővíti a lehetőségeket. Vásári színjátékok és néptánc-népzenei előadásokra is alkalmas az épületegyüttes.

Az Alkotóház megteremtette a *hagyományápolás, – gyűjtés, a művészeti képzés, és népi kismesterségek életben tartásának feltételeit*. A megvalósult és tervezett programok célja, hogy a magas színvonalú népművészeti események szervezésével rendszeres bemutatkozási lehetőséget biztosítson a Közép-Dunántúli Régió hagyományörző szervezeteinek, műhelyeinek és egyéni alkotóinak. Hatást gyakoroljon a turisztikai programszervezőkre, oktatási intézményekre, hisz csak felkészült kézművesekkel, táncpedagógusokkal lehet hitelesen továbbadni a korábban apáról fiúra öröklődő hagyományt.

Ennek is köszönhető, hogy a megye kiemelt rendezvényei között számon tartott *Pütkösdi Népművészeti Fesztivál* visszatérő, komplex ha-

gyományörző programjaival lehetőséget teremtett a régióban élő és dolgozó szakemberek mellett nyitrai, erdélyi és lengyel szakemberek találkozására és szakmai tanácskozására.

A Közép-Dunántúli Régió gazdag hagyományokkal rendelkezik a népi kézművesség terén. A Veszprém Megyei Közművelődési Intézet ennek bemutatására – a Veszprém megyei Alkotó- és Tájház átadása óta – minden évben régiós kiállítást szervez. A tavaszi ünnepkörhöz kapcsolódó, régiós népművészeti alkotói pályázatok célja a szakrális tartalmú ábrázolások, kézműves alkotások bemutatása, változó tematikával.

„Szakralitás a népi kézművességben” (2003), „Mesterek és tanítványok” (2004), „Életfa-Keresztfa” (2005) címmel nyílt régiós kiállítás a Veszprém Megyei Közművelődési Intézet és a Veszprém Megyei Népművészeti Egyesület szervezésében.

A népművészeti tárlatokon művészeti csoportok, egyéni alkotók és a határainkon túl élő magyar mesterek alkotásai kerültek bemutatásra, korosztályi kötöttség nélkül.

*Nemezelés a Pütkösdi Népművészeti Fesztiválon Magyarpolányban
Fotó: Oláh Gergely*

A magyar népi kultúra továbbélésének gyakorlati bemutatását népi iparművészek, kézműves mesterek foglalkozásai, mesterségbemutatói tették szemléletessé.

A nyári alkotótáborok – Kodály-szaktábor, kézműves, néptánc, mese, színjátszó, grafika, fotó, természetjáró – várják korosztálytól függetlenül az érdeklődőket.

A nemzetközi hagyományörző és jövőépítő műhely résztvevői – lengyel, szlovák, erdélyi és magyar fiatalok – számára is ideális feltételeket biztosított a Tájház. A tábor célja az volt, hogy a négy ország fiataljai megismerjék egymás kulturális örökségét, alkotó módon tervezzék jövőjüket. A gazdag népi kézműves hagyományokat az újkor igényeihez igazodva kreatív módon tudják alkalmazni, mindennapjaikba integrálni. Éljenek a világháló nyújtotta lehetőségekkel, amely lehetővé teszi a műhelymunka eredményeinek széles körben való terjesztését.

Ősztől tavaszig képzések, hétvégi intenzív kurzusok, szakmai tréningek biztosítanak lehetőséget a szakirányú ismeretek frissítésére, elmélyítésére a természetes anyagokban rejlő lehetőségek kiaknázására és a kísérletezésre.

A hosszabb itt tartózkodás feltételeit biztosítja a 12 fő elhelyezésére alkalmas kulcsosházként működő parasztház, melynek kialakítása összkomfortos.

Tulajdonos: Kincstári Vagyoni Igazgatóság

Működtető: Magyarpolány Önkormányzata

Veszprém Megyei Közművelődési Intézet

Támogatók: Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium, Közép-Dunántúli Regionális Vidékfejlesztési Iroda, Veszprém Megyei Önkormányzat, Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma, Nemzeti Kulturális Alapprogram

Szakmai programok szervezése:

Veszprém Megyei Közművelődési Intézet

Tel.: 88/429-510, fax: 88/429-310, e-mail: mki@vpmegye.hu.

Polgármesteri Hivatal

8449 Magyarpolány, Dózsa u. 6.

Tel.: 88/231-251, e-mail: magyarpolany@inforfax.hu.